

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิศระ นิตินันท์ประกาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒^(๑) ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า โดยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้าเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว ปรากฏว่าพรรคไทยก้าวหน้า ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและแจ้งให้พรรคไทยก้าวหน้าทราบและยื่นคำชี้แจง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง พรรคไทยก้าวหน้าโดยเลขาธิการพรรคได้ยื่นหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒^(๒) ต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปความได้ว่า เหตุที่พรรคไทยก้าวหน้า ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “๑๕๐ วัน” คือความหมายเดียวกับ ๖ เดือน แต่เมื่อนำเอกสารจัดตั้งสาขา พร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลา

(๑) ส่งมาตามหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๑๐๗๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๒) ตามหนังสือที่ ทกน ๑๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๑๘๐ วันแล้ว ทั้งนี้ พรรคไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพื่อจรรโลงซึ่งระบอบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาดเกิดขึ้นเนื่องจากพรรคเพิ่งจัดตั้งโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบ และหนังสือชี้แจงของพรรคไทยก้าวหน้าแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาและสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าได้ ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ดังได้วินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ (ของผู้ทำคำวินิจฉัย)

โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ดังนั้น ในการพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนดังกล่าว จึงต้องพิจารณาว่ามีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในวรรคสองของมาตรา ๖๕ เกิดขึ้นกับพรรคไทยก้าวหน้าหรือไม่

ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองและเอกสารประกอบ ตลอดจนคำชี้แจงของพรรคไทยก้าวหน้าว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคไทยก้าวหน้า พรรคไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคหนึ่งสาขา ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคหนึ่งสาขา”

ดังนั้น จึงเห็นว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) กรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เกิดขึ้นกับพรรคไทยก้าวหน้าตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ศาสตราจารย์ ดร. อิศระ นิตินันท์ประกาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ